نگاهی به تغییرات مصوبات و جابه جایی و برکناری برخی مدیران و آسیب های آن

بخش نخست

اعتماد مردم قربانی باند بازیها نشود

■ پریسا جلالی

در نخستین روزهای آغاز به کار دولت جدید، اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهور طی ابلاغی که عنوان اولین ابلاغ وی را به خود گرفت، تمامی مصوبات دولت که از تاریخ ۱۳۹۲/۳/۱ مورد ایراد و ابطال قرار گرفته یا مراجع قانونی نسبت به آن اظهار نظر نکرده‌اند را غیر قابل اجرا اعلام کرد.

این بخشنامه به کلیه وزارتخانه‌ها، موسسات، سازمان ها و شرکت های دولتی، استانداری ها و سایر دستگاه های اجرایی ابلاغ شد. همچنین وی در بخشنامه ای دیگر تمامی استخدام‌ها در طرح مهر آفرین و اصلاح ساختار اداری را متوقف کرد. غلامحسین الهام معاون حقوقی رئیس جمهور سابق اولین شخصی بود که به این ابلاغیه جهانگیری واکنش نشان داد و آن را بدعت حقوقی قلمداد کرد. وی با اشاره به اینکه مرجع دیگری جز مرجع تصویب کننده که دولت است، حق اصلاح، تغییر، فسخ و یا توقف مصوبه را ندارد و تنها دیوان عدالت اداری حق ابطال و نه تغییر، اصلاح و یا توقف اجراء را دارد. وی در ادامه نامه خود این سؤال را پرسید که کدام قانون از قانون اساسی تاقوانین عادی و کدام حکم شرعی به معاون اول رئیس جمهور چنین اختیاری اعطا کرده است تا با اراده شخصی و یا تصورات فردی، حرکت قانون در کشور را متوقف کند؟

لغو مصوبات و یا تغییرات شتاب زده در بخشنامه‌ها و جابه جایی و برکناری برخی مدیران گونه‌ای از اقدامات انجام شده در دولت های جدید است که می توان در مقیاس های مختلف آن را مشاهده کرد.

در کشور ما بر اساس یک رسم نامیمون با روی کار آمدن مجموعه سیاسی جدید معمولا زیرساخت ها هم دچار تغییر می شوند، مدیران از بالا به پایین تغییر پیدا می کنند و در برخی ادارات این تغییر، جزئی ترین شغل ها را نیز تحت پوشش خود قرار می دهد. این در مورد سیاست ها هم صدق می کند اگر دولت یا مسئول قبلی مصوباتی داشته و مصوبات خود را تا حدودی اجرایی کرده است فرد جدید همه آنچه خوب یا بد بوده را به کناری می گذارد و سعی می کند مصوبات جدیدی داشته تا به قولی شاید خودنمایی کرده باشد.

شرایط خلق شده بعد از روی کار آمدن مدیر جدید و تغییراتی که وی داشته گاهی حتی حالت طنز نیز به خود می گیرد ولی حتی اگر طنزی هم در کار باشد این شرایط، زندگی بخش زیادی از مردم را تحت تاثیر قرار می دهد و مثلا ارباب رجوعی که به اداره ای برای انجام کارهای معمول خود مراجعه می کند با مراحلی روبه رو می شود که ناگزیر به طی آنهاست و گاه این شرایط به قدری دست و پا گیر می‌شود که فرد را از ادامه مسیر منصرف می کند. در یک مورد اخیرا وقتی افراد تحت پوشش تامین اجتماعی برای تشکیل پرونده، تغییر در حوزه، تعلیق خدمات و یا تغییر نسبتا جزئی با پدیده و مانع جدیدی روبه رو شده اند و بر اساس دستورالعمل جدید مجبور هستند با هزینه شخصی آزمایش هایی را در یکی از مراکز مورد تایید سازمان تامین اجتماعی انجام دهند.

مواردی نظیر آنچه عنوان شد در مورد بیشتر ادارات و سازمان ها نیز صدق می کند، تغییر در سطح مدیران وزارتخانه ها موضوعی است که اخیرا با آن بیشتر درگیر هستیم. تغییر به یک باره در مدیریت دانشگاه ها، نحوه جذب اساتید و بورسیه ها، تغییر در نحوه واگذاری مسکن به متقاضیان مسکن مهر، تسهیل یا سخت تر شدن اعطای وام به مراجعان بانک‌ها و مواردی این چنینی همه نمونه هایی هستند که این روزها شاهد هستیم چگونه زندگی برخی از مردم را متاثر کرده است.

*** عبدالرحیم علیزاده کارشناس سیاسی: این که یکباره در جلسه هیات دولت چندین مصوبه دولت قبلی را لغو کنیم و یا حتی موقتا متوقف کنیم به نظر می رسد کار دقیق و شایسته و کارشناسی شده ای نیست.**

آیا این تغییرات می تواند منجربه نتایج مطلوب در سازمان ها شود؟ این تغییرات و ابلاغ مصوبات جدید یا ابطال مصوبات قبلی چگونه زندگی مردم را تحت تاثیر قرار می دهد؟ چگونه می توان آسیب‌های تغییرات را به حداقل رساند؟ همه این سؤالات و سؤالاتی مشابه آن از جمله موضوعاتی هستند که در این گزارش تلاش شده با نگاه کارشناسان در حوزه‌های مختلف و از منظرهای گوناگون مورد بررسی و آسیب شناسی قرار گیرند.

تغییرات گویای رفتار سیاسی و حزبی است

کوچک زاده، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی درباره دلایل تغییر در تصمیمات و برنامه های مدیریت ها و دولت ها به گزارشگر روزنامه کیهان می گوید: این رسم نامطلوبی که گذاشته شده و با عوض شدن مسئولین در دستگاه های مختلف چه در شهرداری و چه در دولت یا در جاهای دیگر تعهداتی که مسئولان قبلی به صورت رسمی و قانونی ایجاد کرده اند لغو می شوند این کاری خطا از نظر اخلاقی، عرفی و قانونی است و گویای رفتار جناحی، حزبی و سیاسی است.

اما محمد رضا روشنایی، دبیر انجمن اسلامی دانشگاه امیرکبیر با نگاه ریشه ای به موضوع تغییرات با روی کار آمدن دولت های جدید و عدم توجه و اقبال به تصمیمات دولت های قبلی اظهار می دارد: شرط موفقیت جامعه ثبات قوانین است. اگر قوانین ثابت باشند می توانیم جامعه را جلو ببریم یکی از انتقاداتی که به مجلس قبل وارد بود همین تعدد مصوبات بود. در پارلمان کشورهای مختلف تا این اندازه مصوبه در سال ندارند اما پارلمان قبلی در سال ۴۹۰ مصوبه داشت؛ این باعث می شود جامعه دچار بی ثباتی قوانین شود و همین بنا را بر بی نظمی می گذارد. مبنای موفقیت جامعه ثبات قوانین است.

*** محمد رضا روشنایی دبیر انجمن اسلامی دانشگاه امیرکبیر: شرط موفقیت جامعه ثبات قوانین است. اگر قوانین ثابت باشند می توانیم جامعه را جلو ببریم.**

وی در گفت و گو با خبرنگار سرویس گزارش روزنامه کیهان اظهار می دارد: اگر دائما قوانین تغییر کنند مسلما جامعه دچار بی نظمی می شود و از دید دیگر اگر این بنا گذاشته شود هر دولتی که می آید مصوبات قبلی را لغو کند این باعث می شود در کوتاه مدت شاید مشکل را حل کند ولی در بلند مدت آسیب‌های جدی وارد می کند و نوعی بی اعتمادی به مدیریت کلان کشور ایجاد می کند و آسیب در لایه‌های پایین به شدت احساس خواهد شد.

عبدالرحیم علیزاده، کارشناس مسائل سیاسی با اشاره به تحولاتی که در دولت های بعد از انقلاب رخ داده و تغییراتی که با روی کار آمدن دولت های جدید در ساختارها ایجاد شده می گوید: چنین اتفاقاتی یعنی تغییر در مصوبات در دولت های قبل هم هنگام تشکیل دولت جدید افتاده است، ولی در این دوره متاسفانه جزء اولین اقدامات دولت محسوب شد و خیلی با شتاب و عجله بود. به نظر می رسد این نوع عمل کردن باعث یک نوع به هم ریختگی در سرنوشت مردم و مخصوصا کسانی است که با آن قوانین، بخشنامه ها، آیین نامه ها و دستورالعمل ها که مجرای قانونی دارند و بر اساس قانون تصویب شده اند سروکار دارند.

بی اعتمادی مردم به مصوبات

تغییر در مصوبات دولت ها در برخی شرایط می تواند بی اعتمادی مردم به مصوبات دولت را درپی داشته باشد.

این بی اعتمادی می تواند بازار، فرهنگ و بخش‌های مختلف را تحت تاثیر خود قرار دهد و بدنه دولت را به عنوان یک عامل تاثیر گذار در جامعه به جایگاهی به مراتب پایین تر از شرایط کنونی تنزل دهد. حتی این مصوبات می تواند در بخش اقتصادی نیز شرایطی را فراهم کند که برخی با آگاهی از پشت پرده مصوبات امتیازات ویژه ای را کسب کنند موضوعی که وزیر دادگستری درباره آن گفت: باید مطالعات کارشناسی قبل از مصوبات، خوب انجام شود اما گاهی اوقات به دلیل بی‌دقتی مصوبه‌ای از جایی پیشنهاد و به سرعت تصویب می‌شود و عملا امتیاز ویژه و فوق‌العاده درآمد سازی برای جمعی، بخشی و منطقه‌ای ایجاد می‌کند که تبعات زیادی را به همراه دارد؛ قرار شده است درباره مصوبات قبل از تصویب، مطالعات خوبی صورت گیرد تا مصوبات برای عموم مردم مفید باشد و امتیاز خاصی برای فرد، گروه و جناح خاصی نباشد، این مصوبات منتشر می‌شود اما مردم خیلی وقت‌ها از پشت صحنه‌ها خبر ندارند، مهم این است که تیم تصویب کننده دقت کنند و اجازه ندهند چنین مصوبات خاص تصویب و بخشی از فعالان اقتصادی تبدیل به غول اقتصادی شوند.

علیزاده، کارشناس مسائل سیاسی با اشاره به بستر قانونی در کشور برای جلوگیری از متضرر شدن مردم اضافه می کند: قانون اساسی و قوانین عادی داریم و بخشی هم همین دستورالعمل ها و بخشنامه هاست که توسط دولت و دستگاه های دولتی براساس اختیاراتی که دارند برای اجرا تصویب و ابلاغ می شود که برای مردم حقوقی را ایجاد می کند حداقل این است که در فضای جامعه مطالباتی را توسط مردم شکل می‌دهد. مثلا در جلسه هیات دولت که باید به مهم ترین و اساسی ترین و اولویت دار ترین مسائل پرداخته شود یک دفعه چندین مصوبه دولت قبلی را لغو کنیم و یا حتی موقتا توقیف کنیم به نظر می رسد کار دقیق و شایسته و کار کارشناسی شده ای نیست. حتی اگر دولتی متهم به افراط و تفریط شده باشد از نظر فضای روانی دولت باید مواظبت کند.

شائبه انتقام از دولت قبلی

علیزاده می گوید: گاهی پاسخ به سوال یک خبرنگار و یا کوچک ترین اظهار نظری باعث تشویش اذهان و یا به هم ریختگی افکار عمومی می شود، دولت باید دقت کند مثلا در مسائل اقتصادی این موضوع تاثیر گذارتر است.

این کارشناس سیاسی اضافه می کند: به نظر می‌رسد این رفتار شتاب زده خود نوعی افراط است و باید متین تر و عاقلانه تر و باتدبیر باشد. دولت جدید باید به شعار داده شده پایبند باشد. این که مصوبه ای را متوقف کنیم و چند روز بعد اجازه اجرا بدهیم برای دولتی که شعار تدبیر دارد و می خواهد حکیمانه عمل کند زیبا نیست. امیدواریم براساس همان شعار دولت تدبیر و امید اقدامات و تصمیمات حکیمانه و عاقلانه با شاخص هایی که رهبر معظم انقلاب - هفت شاخصی که در دیدار با این دولت مطرح کردند- عمل کنند. رفتارهای عجولانه تاثیرات مثبت ندارد و گاهی احساس می شود که برخی در دولت می خواهند از دولت قبلی انتقام گیری کنند.

اشکال شرعی به تصمیمات مدیران جدید

کوچک زاده درباه تبعات تصمیم ها و تغییرات ایجاد شده در زندگی مردم و میزان تاثیر پذیری آنها از تصمیمات جدید تصریح می کند: تعهداتی که یک مسئول در حاکمیت، اعم از قوه مجریه و قضائیه ایجاد می کند تعهدی در قالب آیین نامه یا دستورالعمل است و موجب می شود که بخشی و گروهی از مردم بر اساس آن تعهدات و وعده های داده شده در زندگی واموال خود دست به تغییراتی بزنند. اگر مسئول بعدی با لغو این تعهدات موجب خسارتی به آحاد مردم یا اقشاری از مردم شود از نظر حقوقی مسئول است و حقوقی به عنوان حقوق مکتسبه برای مردم ایجاد می شود و مسئول بعدی شرعا و قانونا حق این کار را ندارد، متاسفانه این باب شده و در دولت اخیر هم که وعده عمل براساس اعتدال داده با شدت زیادی این کار صورت می گیرد. مثل لغو بورسیه دانشجویان در دولت قبلی ،به نظر اگر به مراجع قضایی شکایت شود حتما نتیجه مثبتی می‌گیرند چون حقوقی برایشان ایجاد شده است.

این وکیل مردم در مجلس شورای اسلامی تاکید می کند: متاسفانه نگاه چون نگاه حزب گرایانه است این ناخوشایندی ها و رفتارهای نامطلوب پیش می‌آید. بسیاری از این خسارت دیدگان ناشی از تصمیمات عجولانه، مردم هستند نه احزاب، گروه ها و جناح ها . نباید فکر کرد مسئولیت داده شده ملک یا ارث پدری است بلکه باید با اعتدال بیشتری از آنچه تا به امروز مشاهده شده رفتار کرد. قطعا مجلس در حیطه اختیارات خود باید در مقابل این خسارات بایستد اما اینکه اراده حاکم بر مجلس چه تصمیمی بگیرد بعید می دانم که مقابل این رفتار بایستد. در دولت قبل مجلس نشان داد اختیارات زیادی دارد ولی اکنون شاهد هستیم که طرح مهرآفرین لغو شده این در مورد برخی از سیاست‌های افزایش جمعیت هم صدق می کند در این موضوع کاری به این دولت یا دولت های قبلی نداریم متاسفانه این اتفاقات در دولت قبل هم رخ می داد.

*** یک نماینده مجلس شورای اسلامی: بسیاری از این خسارت دیدگان ناشی از تصمیمات عجولانه و جابه جایی و برکناری ها در دولت، مردم هستند نه احزاب، گروه ها و جناح ها، و قطعا مجلس در حیطه اختیارات خود باید در مقابل این خسارات بایستد.**

روشنایی با اشاره به دلایلی که موجب شده در کشور شاهد بیشترین تغییرات در قوانین و مصوبات باشیم معتقد است: یکی از مشکلات اصلی کشور ما تعدد دستگاه های قانون گذار و سیاست گذار است باید توان دستگاه های فعلی را به سمتی ببریم که قادر باشند کل سیستم را یکپارچه کنند. ما نیاز به مدیریت یکپارچه داریم. قوانین گاهی در تعارض با هم قرار می گیرند در صورتی که همه قوانین باید یکپارچه و منسجم باشند این طوری باعث ثبات در جامعه می‌شود. باید یکپارچگی در کل سیستم به صورت کمیته های مشترک ایجاد شود حتی در سطح وزارتخانه ها و سازمان ها یکپارچگی ایجاد شود. فکر می کنم اگر این حالت اتفاق بیفتد و بلوغ سازمانی به این حد برسد اعتماد کلی ایجاد می شود و برنامه‌ریزی در همه سطوح انجام می شود.

جهانگیر الماسی، فعال فرهنگی هم با انتقاد از برخی تغییرات شتاب زده توسط دولت جدید در گفت و گو با گزارشگر کیهان اظهار می دارد: ما یک نظام داریم که دولت ها نماینده آن نظام اند. گاهی در مدیریت عادی نظام طراحی ای صورت گرفته تا مدیریت های دولتی کوچک و بزرگ شوند و مسئولیت‌ها به سازمان ها و روش های مدیریتی جدید و با طراحی جدید واگذار شوند.

وی ادامه داد: دولت مجری قوانینی است که در مجلس براساس قانون اساسی یا براساس محول کردن مسئولیت شکل و معماری مدیریت تصویب می‌شود. متاسفانه از دیرباز این مشکل را داریم که دولت ها و مسئولان یادشان می رود باید مدیریت کنند نه حکومت. قرن هاست در دنیا معنای حکومت عوض شده. آنها حاکم بر سرنوشت مردم نیستند بلکه شخصیت های انتخاب شده توسط مردم با پشتوانه های اعتقادی و شرع مقدس اسلام هستند،یعنی مدیران، خدمت گذار مردم هستند و به قول شهید بهشتی که گفتند مسئولان در نظام اسلامی شیفتگان قدرت نیستند بلکه اینها مدیران مردم برای رفع مشکلات مردم هستند.

آگهی شناسایی مشاور

(نوبت اول)

سازمان آب و برق خوزستان

شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان درنظر دارد انجام مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی طرحهای آبرسانی به شهرهای جنوب شرق استان را از طریق استعلام به مشاوران واجدالشرایط واگذار نماید. لذا از کلیه مشاوران دارای پروانه صلاحیت لازم در رشته محیط زیست و پایه۳ معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی دعوت می‌شود با در دست داشتن تصویر پروانه مذکور جهت دریافت اسناد از تاریخ درج آگهی به مدت ۷روز همه روزه از ساعت ۸صبح لغایت ۱۴ به آدرس: اهواز- بلوار گلستان- ساختمان ۵ طبقه- طبقه دوم- مدیریت قراردادها اتاق ۲۰۸ مراجعه نمایند.

آخرین موعد تحویل مدارک براساس تاریخ ذکرشده در اسناد می‌باشد.

پروژه‌های موردنظر به شرح ذیل می‌باشد.

۱) مطالعات ارزیابی زیست‌محیطی طرح آبرسانی هندیجان

۲) مطالعات ارزیابی زیست محیطی طرح آبرسانی رامشیر

۳) مطالعات زیست محیطی طرح‌های آبرسانی ماهشهر- چمران- بندر امام

لازم به ذکر است اعتبارات انجام کار، از محل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌باشد.

ضمنا در صورت نیاز به اطلاعات تکمیلی با شماره تلفن ۳۳۳۶۴۰۲-۰۶۱۱ و ۳۱۲۵۳۷۲ تماس حاصل نمایید.

روابط عمومی سازمان آب و برق خوزستان

۵/۱۸۶۰ م الف

مجله کیهان بچه‌ها

حاوی مطالب علمی- ورزشی- داستانی مخصوص نوجوانان

سه‌شنبه‌ها بصورت سراسری منتشر می‌شود

فقط گناه و ریسک فاکتورهای انسان

علت بیماری‌های قلب و عروق قبل از ۸۰ سالگی

رهبر استاندارد جهانی سلامت و قانون امید طول عمر

آمارها شواهد استاد دانشگاه دکتر محمد سلطان‌محمدی

۰۹۱۹۷۹۴۶۱۹۳ - ۰۲۶۳۲۷۱۵۷۴۱

آگهی مناقصه ۹۲/۹

نوبت دوم

اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین در نظر دارد موارد مشروحه ذیل را به پیمانکاران واجد شرایط و تعیین صلاحیت شده واگذار نماید.

لذا متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند برای دریافت اسناد مناقصه با در دست داشتن معرفی‌نامه جهت هر مورد از تاریخ ۹۲/۶/۲۵ لغایت ۹۲/۶/۳۰ به نشانی قزوین- انتهای بلوار نوروزیان پشت صدا و سیما- اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین اداره پیمان و رسیدگی مراجعه و برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۶۵۹۴۷۴-۰۲۸۱ تماس گرفته و یا به سایت http://iets.mporg.ir یا http://Qazvinroad.ir مراجعه نمایند.

مهلت تحویل اسناد تا ساعت ۱۳ تاریخ ۹۲/۷/۱۱ به آدرس فوق می‌باشد.

تضمین شرکت در مناقصه می‌بایست به صورت اوراق مشارکت بی‌نام، ضمانتنامه بانکی و یا واریز وجه به حساب ۲۱۷۶۳۲۳۳۴۰۰۴ بانک ملی مرکزی شعبه سبزه میدان در وجه اداره کل راه و شهرسازی می‌باشد.

هزینه اسناد مناقصه ۲۰۰۰۰۰ ریال فیش واریزی به حساب شماره ۲۱۷۶۳۲۳۳۰۶۰۰۰ به نام اداره کل راه و شهرسازی می‌باشد.

بازگشایی پاکات اسناد مناقصه در تاریخ ۹۲/۷/۱۳ رأس ساعت ۱۱ صبح در اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین می‌باشد.

ردیف	عنوان مناقصه	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	پایه برآورد	نوع مناقصه
۱	احداث محور قزوین-رحیم‌آباد- کلاچای	۱/۹۸۷/۰۰۸/۶۶۳/۵۳۱	۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	فهرست بهای راه و باند و فرودگاه ۹۲	دومرحله‌ای
۲	درزگیری پلیمری روکشهای آسفالتی استان قزوین	۵/۵۱۲/۰۰۰/۰۰۰	۵۲/۰۰۰/۰۰۰	فهرست بهای راهداری ۹۲	یک مرحله‌ای

اداره کل راه و شهرسازی استان قزوین

آگهی تصمیمات شرکت خدمات زیارتی نوای سهله سهامی خاص ثبت شده به شماره ۱۶۹۷۰۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۱۲۱۸۶۹

طبق صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه و هیئت مدیره مورخ ۹۲/۳/۲۱ شرکت مزبور که در تاریخ ۹۲/۳/۲۶ واصل گردید غلامحسن محبی به ک م ۰۰۴۵۵۹۷۱۹۱ بسمت بازرس اصلی و سیمیندخت قاسمی به کم ۰۰۴۳۹۱۰۳۱۹ بسمت بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال انتخاب گردیدند.

روزنامه کثیرالانتشار کیهان جهت درج آگهی‌های شرکت تعیین گردید. اعضاء هیئت مدیره به مدت ۲ سال به قرار ذیل انتخاب گردیدند: یوسف عزیزی به ک م ۰۰۴۴۴۰۰۶۳ به سمت رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل و محسن عزیزی به ک م ۰۰۵۸۰۶۱۳۶۳ بسمت نائب رئیس هیئت مدیره و حسن صفوتی به ک م ۰۰۳۶۵۲۴۸۷۵ بسمت عضو هیئت مدیره و کلیه اوراق و اسناد بهادار و تعهدآور شرکت با امضاء منفرد یوسف عزیزی همراه با مهر شرکت معتبر می‌باشد.

اداره ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور

آیا می دانید؟

پالتاک:

در سال گذشته بیش از ۳ هزار و ۹۰۰ جلسه در اتاق پالتاک برگزار شد که حدود ۱۰۰ هزار نفر در آن شرکت داشتند.

اتاق پالتاک محل برقراری ارتباط مجازی از طریق شبکه اینترنت با زائران و علاقه‌مندان اهل بیت (علیهم‌السلام) به خصوص حضرت رضا(ع) در اقصی نقاط جهان است.

www.Imamrezashrine.com

جدول شماره ۹۸۱۰

بدون نقطه کور

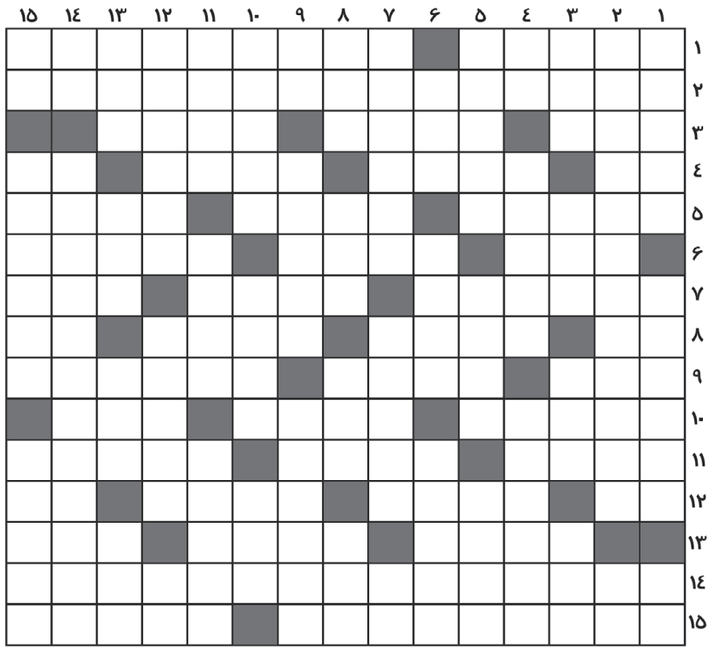

افقی:

۱-کیمیای مبدل مس به زر- کسی که بی‌موقع حرف بزند ۲-نیت اصلی اردوگاه غرب در این توطئه کمک به بقای صهیونیست‌ها است ۳-دره‌ای در دامنه کوه دماوند- نگهبانی- پول رایج در آفریقای جنوبی ۴-مادر عرب- بهترین سرگرمی- خطاکار- بوی ماندگی ۵-کتابی از ابن‌سینا- خاک- قسمت بالای ران ۶-پول سابق ایتالیا- ریاضی‌دان رباعی‌سرا- جریمه روزه نگرفتن ۷-زمین زراعی را اینطوری می‌فروشند- خطیب و متفکر روم باستان- چتری سمی بر فراز تهران ۸-صوت تعجب- نمره معین برای پرسش امتحانی- از توابع آذربایجان‌شرقی- کلمه انتخاب ۹-زمستان- اول کار- فشرده ۱۰-نوآور- بندگاهی در پا- گرما ۱۱-غلاف- سرخ‌رنگ- با دست نشان دادن ۱۲-رود آرام روسیه- مخفی‌گاه پلنگ- ورق ورق- کلمه استثناء ۱۳-ظرف رسی پخته شده- رنگ قرمز تیره- شوهر ۱۴-هنر سلفی تکفیری‌ها در سوریه و عراق ۱۵-مخالف شدن و توطئه کردن- جناح راست لشکر.

عمودی:
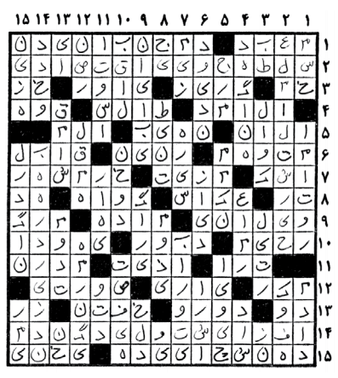
۱-رها کردن- زیرک- عدد یا کلمه راهگشا ۲-فرشتگانی که اعمال خوب و بد انسان را ثبت می‌کنند- بوییدن ۳-جادو- رکنی در نماز- پدر ترک زبان- دنباله‌رو داد ۴-پسوند مصدر جعلی- نوعی پاپوش- از قطعات سامانه تعلیق خودروها ۵-نجات یافتن- از توابع کرمان- عقیم ۶-برگ برنده- گستاخ- با نوروز آغاز می‌شود ۷-کم‌رو- همیشه با لازم می‌آید- صد مترمربع ۸-ته‌مانده نیروی بدنی- واحد شمارش دام‌ها- سگ خطرناک- سپاه ۹-شبکه اینترنتی- از توابع تبریز- آبی رنگ ۱۰-نوه زال- میوه فاسد شده- شکاف و رخنه ۱۱-مایملک دستفروش- بادبادک نفربر- امروز عرب ۱۲-نماد علمی فرهنگی سازمان ملل متحد- شهری در نزدیکی مرز عراق- ماه سرد ۱۳-مکمل زن- جوانمرد- کلمه‌ای برای اطاله کلام- خندق بلا ۱۴-زنده- تا بیست سال آینده کشورمان در این زمینه اقتصادی با کمبود مواجه خواهد شد ۱۵-فشرده ضایع شده- نابودی- چاه درآمدخوار.